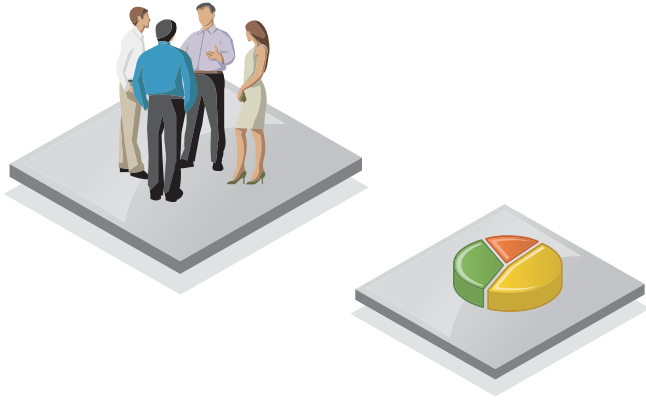

มองสถิติ

และตัวชี้วัดทางการศึกษา

วิเคราะห์สถิติ ตัวชี้วัดและการจัดอันดับทางการศึกษาเพื่อความสามารถในการแข่งขัน

ปีที่ 1 ฉบับที่ 5 ธันวาคม 2556

PISA : ผลสะท้อนศักยภาพของพลเมือง กับความสามารถในการแข่งขันในอนาคต

โครงการประเมินผลนักเรียนระดับนานาชาติ (Programme for International Student Assessment) หรือ PISA ดำเนินการโดยองค์การเพื่อความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organisation for Economic Co-operation and Development) หรือ OECD โดยมีสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) เป็นศูนย์ประสานงานของชาติ (National Centre) เริ่มประเมินครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. 2000 (พ.ศ. 2543) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพระบบการศึกษาในการเตรียมเยาวชนอายุ 15 ปี ซึ่งสาบกลือว่าเป็นวัยจบการศึกษาภาคบังคับ ให้เป็นพลเมืองที่มีศักยภาพสำหรับการแข่งขันในอนาคต

สำหรับประเทศไทยเข้าร่วมโครงการ PISA ตั้งแต่ปีแรกเป็นต้นมา และเข้าร่วมการประเมินอย่างต่อเนื่องทุกๆ 3 ปี เพื่อติดตามแนวโน้มความก้าวหน้าของการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

PISA จะประเมินสมรรถนะในการใช้ความรู้และทักษะที่จำเป็นในชีวิตจริง หรือที่เรียกว่า “การรู้เรื่อง” (Literacy) ในสามด้าน ได้แก่ การรู้เรื่องด้านการอ่าน (Reading Literacy) การรู้เรื่องคณิตศาสตร์ (Mathematical Literacy) และการรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ (Scientific Literacy) โดยจุดเน้นของ PISA ไม่ใช่การประเมินว่า นักเรียนมีความรู้อะไร แต่ประเมินว่านักเรียนสามารถใช้ความรู้ที่ได้เรียนจากโรงเรียนในชีวิตจริงเพียงใด ซึ่งนอกจากจะศึกษาความรู้และทักษะของเยาวชนแล้ว PISA ยังเก็บข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังของนักเรียนและโรงเรียน เพื่อให้สามารถตีความและแปลความผลการประเมินในบริบทที่กว้างกว่าการเรียนการสอนเท่านั้น

การประเมิน PISA ในแต่ละครั้งจะครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน แต่จะให้น้ำหนักความสำคัญของแต่ละด้านแตกต่างกันไป เริ่มจาก PISA 2000 ให้น้ำหนักด้านการอ่านเป็นหลัก PISA 2003 ด้านคณิตศาสตร์ PISA 2006 ด้านวิทยาศาสตร์ ทั้งนี้ วิชาที่เป็นหลัก

สารบัญ

หน้า

ผลการประเมิน PISA 2012 ระดับนานาชาติ	
ภาพรวม	1
การรู้เรื่องคณิตศาสตร์ (Mathematical Literacy)	2
การรู้เรื่องด้านการอ่าน (Reading Literacy)	3
การรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ (Scientific Literacy)	4

จะมีน้ำหนัก ร้อยละ 60 ส่วนวิชารองจะมีน้ำหนักร้อยละ 20 สำหรับ PISA 2009 เป็นการเริ่มต้นการประเมินผลรอบ 2 (Second Cycle) ซึ่งให้น้ำหนักการประเมินด้านการอ่านเป็นหลัก ส่วน PISA 2012 เป็นการประเมินผลรอบที่ 2 ครั้งที่ 5 โดยมีวิชาคณิตศาสตร์เป็นหลัก ประเทศเข้าร่วมโครงการในครั้งนี้มีจำนวน 65 ประเทศ/เขตเศรษฐกิจ ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่เข้าร่วมโครงการมีจำนวน 5 ประเทศ ได้แก่ 3 ประเทศเดิมคือ ประเทศไทย สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย อีก 2 ประเทศที่เข้าร่วมในปีนี้ได้แก่ มาเลเซีย และเวียดนาม

ผลการประเมิน PISA 2012 ระดับนานาชาติ

ภาพรวม

ผลการประเมินในภาพรวม PISA 2012 ประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ยังคงติดอันดับ 1-7 โดยเขตเศรษฐกิจเชิงไอ-จีน ได้อันดับ 1 รองลงมาคือ สิงคโปร์ (2) ฮองกง-จีน (3) จีนไทเป (4) เกาหลี (5) มาเก๊า-จีน (6) และญี่ปุ่น (7) โดยประเทศที่นำจับตามองคือ เวียดนาม ซึ่งเข้าร่วมประเมิน PISA 2012 เป็นปีแรก ได้อันดับ 17 เหนือกว่าประเทศไทย (50) ในขณะที่ประเทศไทยมีอันดับที่ต่ำกว่ามาเลเซีย (52) และอินโดนีเซีย (64)

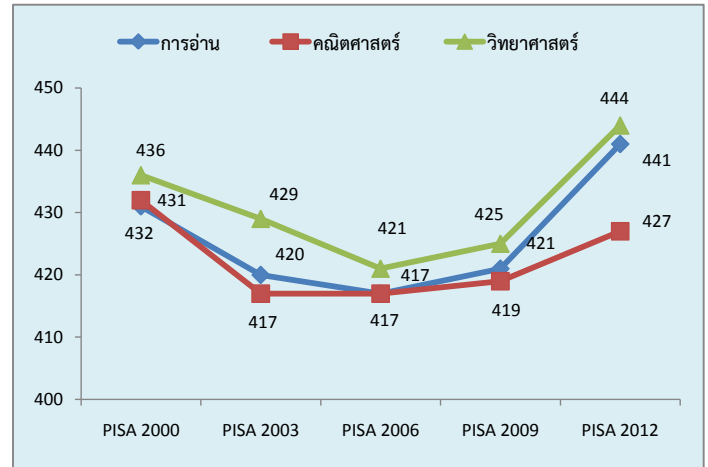
เมื่อดูคะแนนเฉลี่ยของประเทศไทยจะเห็นว่า PISA 2012 ยังคงต่ำกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติในทุกด้าน แต่เมื่อเปรียบเทียบกับผลการประเมิน PISA 2009 ที่ผ่านมา กลับพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นทั้ง 3 ด้าน โดยการรู้เรื่องด้านการอ่านมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นมากที่สุด 20 คะแนน รองลงมาคือ การรู้เรื่องวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 19 คะแนน และ 8 คะแนน ตามลำดับ นั้นย่อมแสดงให้เห็นว่าระบบการศึกษาของประเทศไทยได้รับการพัฒนาให้สามารถเตรียมเยาวชนไทยอายุ 15 ปี มีความเป็นพลเมืองที่มีศักยภาพสำหรับการแข่งขันในอนาคตเพิ่มขึ้น

PISA 2012 ประเทศในเอเชียแปซิฟิก ยังคงติดอันดับ 1-7 โดย
 เซี่ยงไฮ้-จีน ครองอันดับ 1 ส่วนประเทศไทย ได้อันดับ 50 จาก
 ทั้งหมด 65 ประเทศ เป็นอันดับที่ 3 ใน 5 ประเทศของอาเซียน
 และเป็นอันดับที่ 11 ใน 13 ประเทศของภูมิภาคนี้ แม้จะเป็นรอง
 สิงคโปร์ที่ได้อันดับ 2 และเวียดนามที่ได้อันดับ 17 แต่เป็นอันดับ
 ที่เหนือกว่ามาเลเซีย (อันดับ 52) และอินโดนีเซีย (อันดับ 64)

ประเทศไทย มีผลการประเมิน PISA 2012 สูงกว่า PISA 2009
 ในการรู้เรื่อง (Literacy) ทั้ง 3 ด้าน

ที่	อันดับ	ประเทศ	คะแนนเฉลี่ย		
			คณิตศาสตร์	การอ่าน	วิทยาศาสตร์
1	1	Shanghai-China	613	570	580
2	2	Singapore	573	542	551
3	3	Hong Kong-China	561	545	555
4	4	Chinese Taipei	560	523	523
5	5	Korea	554	536	538
6	6	Macao-China	538	509	521
7	7	Japan	536	538	547
8	17	Viet Nam	511	508	528
9	19	Australia	504	512	521
10	23	New Zealand	500	512	516
		ค่าเฉลี่ย OECD	494	496	501
11	50	Thailand	427	441	444
12	52	Malaysia	421	398	420
13	64	Indonesia	375	396	382

ที่มา : OECD

ที่มา : OECD, PISA 2012

ผลการประเมินโครงการ PISA ของประเทศไทย ปี 2000-2012

คะแนนเฉลี่ย	PISA 2000 (43 ประเทศ)			PISA 2003 (41 ประเทศ)			PISA 2006 (57 ประเทศ)			PISA 2009 (65 ประเทศ)			PISA 2012 (65 ประเทศ)		
	การอ่าน	คณิต	วิทย์	การอ่าน	คณิต	วิทย์	การอ่าน	คณิต	วิทย์	การอ่าน	คณิต	วิทย์	การอ่าน	คณิต	วิทย์
คะแนนเฉลี่ย OECD	492	498	500	494	500	500	492	498	500	493	496	501	496	494	501
คะแนนเฉลี่ย ของไทย	431	432	436	420	417	429	417	417	421	421	419	425	441	427	444

ที่มา : สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)

การรู้เรื่องคณิตศาสตร์ (Mathematical Literacy)

คำนิยาม

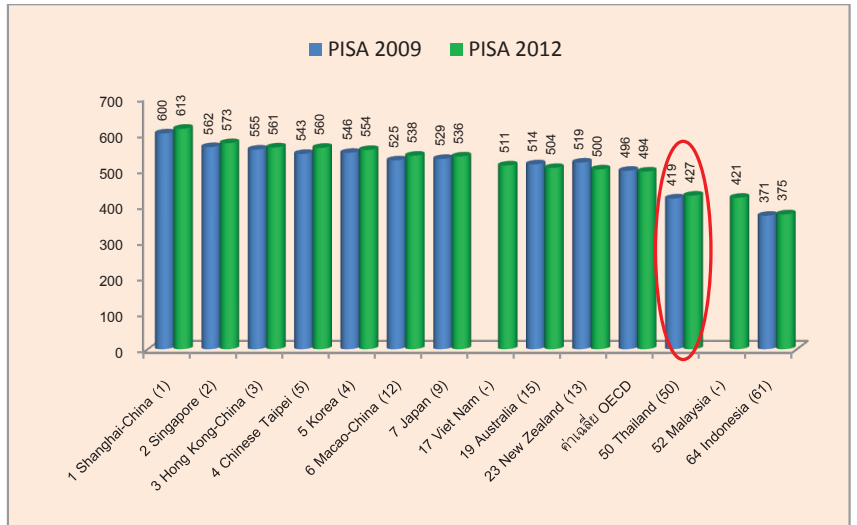
“...คือสมรรถนะของบุคคลในการที่จะบ่งบอกและเข้าใจบทบาทของคณิตศาสตร์
 ที่มีในโลก เพื่อให้สามารถตัดสินใจบนพื้นฐานความรู้ที่เข้มแข็ง และเพื่อใช้และผูกพัน
 กับคณิตศาสตร์ ที่จะตอบสนองของความจำเป็นต่อชีวิตของแต่ละบุคคล ในอันที่จะเป็น
 พลเมืองที่มีความคิด มีความหวังใฝ่ และสร้างสรรค์สังคม...”

ที่มา : สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)

ผลการประเมิน PISA 2012 ด้านคณิตศาสตร์ พบว่า ประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกส่วนใหญ่ มีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นจาก PISA 2009 และอันดับที่ 1-7
 ยังคงเป็นประเทศในภูมิภาคนี้ โดยเฉพาะอันดับที่ 1-3 ยังคงเป็นประเทศเดิมคือ เซี่ยงไฮ้-จีน สิงคโปร์ และฮ่องกง-จีน ส่วนประเทศที่มีคะแนนเฉลี่ย
 ลดลง ได้แก่ ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์

ประเทศที่น่าจับตามองคือ เวียดนาม ผลการประเมินครั้งแรกใน PISA 2012 ได้อันดับ 17 มีคะแนนเฉลี่ย (511) สูงกว่าค่าเฉลี่ย OECD (494)
 และสูงกว่าไทย ที่อยู่อันดับ 50 ในขณะที่ไทยมีอันดับดีกว่า มาเลเซีย (อันดับ 52) และอินโดนีเซีย (อันดับ 64) โดยคะแนนเฉลี่ยของไทย (427)
 ยังต่ำกว่าค่าเฉลี่ย OECD ถึง 67 คะแนน

PISA 2012 ด้านคณิตศาสตร์ เชียงไฮ้-จีน ยังคงครองอันดับ 1 ตามด้วยสิงคโปร์ และฮ่องกง-จีน ส่วนประเทศไทยอยู่อันดับที่ 50 เป็นรองเวียดนาม อันดับ ที่ 17 แต่เหนือกว่ามาเลเซีย อันดับ ที่ 52 และอินโดนีเซีย อันดับ ที่ 64

ที่มา : OECD, PISA 2009, PISA 2012

การรู้เรื่องด้านการอ่าน (Reading Literacy)

คำนิยาม

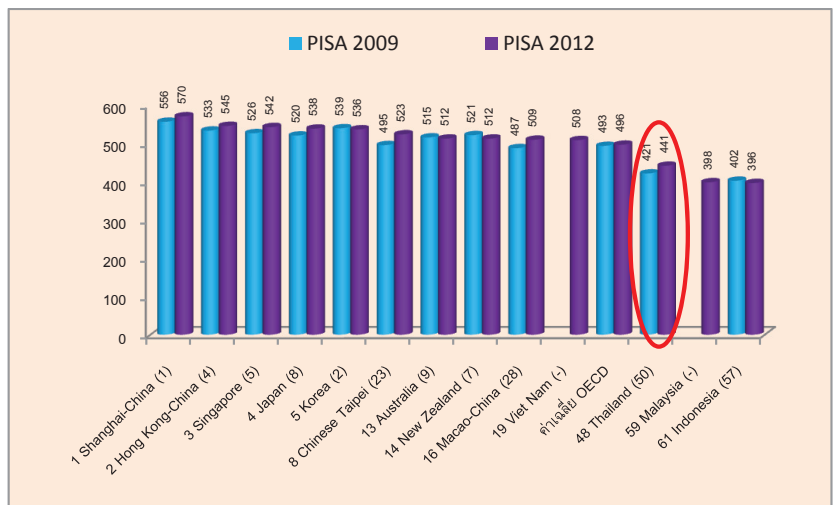
“...การรู้เรื่องด้านการอ่านเป็นความเข้าใจ (Understanding) การใช้ (Using) การสะท้อน (Reflecting) และความรักผูกพันกับการอ่าน (Engaging) ในถ้อยความเป็นข้อเขียน (Written Texts) ที่ได้อ่าน เพื่อไปบรรลุเป้าหมายของแต่ละคน เพื่อพัฒนาความรู้และศักยภาพของตน และเพื่อมีส่วนร่วมในกระบวนการของสังคม...”

ที่มา : สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)

ผลการประเมิน PISA 2012 ด้านการอ่าน พบว่า ประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ส่วนใหญ่ มีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นจาก PISA 2009 และอันดับที่ 1-5 ยังคงเป็นประเทศในภูมิภาคนี้ โดยเฉพาะ เชียงไฮ้-จีน ยังคงครองอันดับ 1 รองลงมาเป็น ฮ่องกง-จีน และสิงคโปร์ ส่วนประเทศที่มีคะแนนเฉลี่ยลดลง ได้แก่ เกาหลี ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และอินโดนีเซีย สำหรับประเทศไทย ได้อันดับที่ 48 เป็นรองเวียดนามที่อยู่ในอันดับที่ 19 ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ย (508) สูงกว่าค่าเฉลี่ย OECD (496) และสูงกว่าไทย (441) แต่ประเทศไทยยังมีอันดับที่ต่ำกว่า มาเลเซีย (อันดับ 59) และอินโดนีเซีย (อันดับ 61)

PISA 2012 ด้านการอ่าน เชียงไฮ้-จีน ยังคงครองอันดับ 1 รองลงมาเป็น ฮ่องกง-จีน และสิงคโปร์ ส่วนประเทศไทยอยู่อันดับที่ 48 เป็นรองเวียดนาม อันดับ ที่ 19 แต่เหนือกว่ามาเลเซีย อันดับ ที่ 59 และอินโดนีเซีย อันดับ ที่ 61

ที่มา : OECD, PISA 2009, PISA 2012

การรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ (Scientific Literacy)

คำนิยาม

“...หมายรวมถึงความรู้วิทยาศาสตร์ และความรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ ความรู้วิทยาศาสตร์หมายถึง ความรู้ในเรื่องของโลกธรรมชาติ ในสาขาฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา โลกและอวกาศและวิทยาศาสตร์ ที่เป็นฐานของเทคโนโลยี ส่วนความรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์เป็นความรู้ด้านกระบวนการค้นคว้าทาง วิทยาศาสตร์ (Scientific Enquiry) และการอธิบายทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Explanation) ...”

ผลการประเมิน PISA 2012 ด้านวิทยาศาสตร์ พบว่า ประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกส่วนใหญ่ มีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นจาก PISA 2009 และอันดับที่ 1-4 ยังคงเป็นประเทศในภูมิภาคนี้ โดยเฉพาะ เซี่ยงไฮ้-จีน ยังครองอันดับ 1 รองลงมาเป็น ฮองกง-จีน สิงคโปร์ และญี่ปุ่น ส่วนประเทศที่มีคะแนนเฉลี่ยลดลง ได้แก่ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และอินโดนีเซีย ในขณะที่เกาหลีมีคะแนนเฉลี่ยเท่าเดิม

สำหรับประเทศไทยได้อันดับ 8 มีคะแนนเฉลี่ย (528) สูงกว่าค่าเฉลี่ย OECD (501) และสูงกว่าไทย (444) แต่ประเทศไทยอยู่อันดับ 48 มีอันดับที่ต่ำกว่า มาเลเซีย (อันดับ 53) และอินโดนีเซีย (อันดับ 64)

PISA 2012 ด้านวิทยาศาสตร์ เซี่ยงไฮ้-จีน ยังครองอันดับ 1 รองลงมาเป็น ฮองกง-จีน และสิงคโปร์ ส่วนประเทศไทยอยู่อันดับที่ 48 เป็นรองเวียดนาม อันดับที่ 8 แต่เหนือกว่ามาเลเซีย อันดับที่ 53 และอินโดนีเซีย อันดับที่ 64

ที่มา : OECD, PISA 2009, PISA 2012

กล่าวโดยสรุป ผลการประเมินของนักเรียนไทยจากโครงการ PISA 2012 สะท้อนว่าประเทศไทยยังต้องยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเร่งด่วนเพื่อให้ก้าวทันนานาชาติ และเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งระบบอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อให้ผลการประเมิน PISA 2015 มีอันดับ และคะแนนเฉลี่ยที่สูงขึ้น อันจะเป็นผลสะท้อนศักยภาพของพลเมืองไทยว่ามีความสามารถในการแข่งขันในอนาคตได้เมื่อเทียบกับประชาคมโลก ทั้งนี้ เพราะผลการประเมิน PISA ได้ถูกนำไปใช้เป็นเกณฑ์หนึ่งในการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจและการลงทุนของประเทศ

สนใจรับเอกสารอิเล็กทรอนิกส์
สมัครสมาชิกได้ที่ www.onec.go.th

onec

มองสถิติและตัวชี้วัดทางการศึกษา เป็นเอกสารของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ราชบัณฑิตยสถาน จัดทำขึ้นในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ รวบรวมข้อมูลสถิติ ตัวชี้วัด และการจัดอันดับทางการศึกษาระดับนานาชาติ โดยการสังเคราะห์และวิเคราะห์ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ผู้สนใจกรุณาติดต่อ...สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา

โทร. 0 2668 7123 ต่อ 1319, 1321, 1323

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

โทรสาร. 0 2243 0084

99/20 ถนนสุขุมวิท เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

website. www.onec.go.th